

OP METSÄ TAKUUKORKO 3/2019 LAINAKOHTAISET EHDOT

Nämä Lainakohtaiset ehdot muodostavat yhdessä OP Yrityspankki Oyj:n 25.5.2018 päivätyn ja julkaistun sekä 11.6.2018, 1.8.2018, 31.10.2018 ja 15.1.2019 täydennetyn joukkovelkakirjaohjelman ohjelmaesitteen (”Ohjelmaesite”) ja siinä olevien Yleisten lainaehtojen kanssa tämän Lainan ehdot. Ohjelman Yleisiä lainaehtoja sovelletaan, mikäli Lainakohtaisissa ehdoissa ei ole toisin määrätty. Lainakohtaiset ehdot on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja niitä tulee lukea yhdessä Ohjelmaesitteen ja sen mahdollisten täydennysten kanssa.

Ohjelmaesite ja sen täydennykset julkaistaan OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat. Ohjelmaesite sekä Ohjelman alla liikkeeseen laskettavien yksittäisten Lainojen Lainakohtaiset ehdot ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat maksutta saatavissa merkintäpaikoissa kunkin konttorin aukioloaikana sekä OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteeseen ja sen mahdollisiin täydennyksiin että näihin Lainakohtaisiin ehtoihin. Tätä Lainaa koskeva tiivistelmä on liitetty näihin Lainakohtaisiin ehtoihin.

Lainaan liittyvä Avaintietoasiakirja on saatavissa veloitusetta merkintäpaikoissa, OP-Private -palvelukonttoreissa sekä OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

OP Yrityspankki Oyj laskee liikkeeseen rajatulle joukolle sijoittajia merkittäväksi tarkoitetun private placement -tyyppisen joukkovelkakirjalainan.

SIJOITTAJA VOI MENETTÄÄ SIJOITAMANSA PÄÄOMAN OSITTAIN TAI KOKONAAN.

OSA I – YLEISET EHDOT

1. Lainan nimi:	OP Metsä Takuukorko 3/2019
2. Liikkeeseenlaskija:	OP Yrityspankki Oyj
3. Lainan pääjärjestäjä:	OP Yrityspankki Oyj
4. Maksuasiamies:	OP Yrityspankki Oyj
5. Laskenta-asiamies:	OP Yrityspankki Oyj
6. Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Takaisinmaksettavan määrän laskentaa varten Osakekori, jossa seuraavat Osakkeet:

i	Osake	ISIN	Valuutta	Bloomberg Ticker
1	STORA ENSO OYJ - R	FI0009005961	EUR	STERV FH Equity
2	UPM-KYMMENE OYJ	FI0009005987	EUR	UPM FH Equity

	Tuottokomponentti: Kiinteä korko
7. Valuutta:	Euro
8. Lainan nimellisarvo:	3.623.000 euroa
9. Velkakirjojen muoto:	Arvo-osuusmuotoinen
10. Velkakirjojen määrä:	3.623
11. Velkakirjojen nimellisarvo ja minimimerkintä:	Nimellisarvo 1.000 euroa Minimimerkintä 5.000 euroa
12. Merkintäaika:	21.1.2019 – 15.2.2019 päättyen klo 14:00
13. Liikkeeseenlaskupäivä:	20.2.2019
14. Laina-aika:	20.2.2019 – 6.11.2019
15. Takaisinmaksupäivä:	6.11.2019 Mikäli Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy Takaisinmaksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Maksuajan kohdan siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
16. Takaisinmaksettava määrä:	Nimellisarvo x Palautuskerroin
Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Kohdassa 6. ilmoitettu Osakekori
Nimellisarvo:	3.623.000 euroa
Palautuskerroin:	<u><i>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Sääntö4:</i></u> Jos Tuotto on pienempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier: $1 + (\text{Tuotto} - \text{Tuottoraja}) \times \text{Kerroin}$, kuitenkin vähintään Vähimmäispalautuskertoimen suuruinen. Vähimmäispalautuskerroin on Liikkeeseenlaskijan ilmoittama kiinteä arvo. Jos Tuotto on suurempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier, Palautuskerroin on 1. <u><i>Tähän Lainaan soveltuvässä muodossa valittu Sääntö4:</i></u> Jos Tuotto on pienempi kuin -15 %: $1 + (\text{Tuotto} - 0 \%)$, kuitenkin vähintään Vähimmäispalautuskertoimen suuruinen.

Vähimmäispalautuskerroin on 0 %.

Jos Tuotto on suurempi tai yhtä suuri kuin -15 %, Palautuskerroin on 1.

Paino Sääntö 2:n laskentaa varten:	Ei sovelleta
Irtautumispiste:	Ei sovelleta
Kiinnityspiste:	Ei sovelleta
Palautusosuus:	Ei sovelleta
Valuuttakurssikerroin:	Ei sovelleta
FX Loppuarvo:	Ei sovelleta
FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
FX Alkuarvo:	Ei sovelleta
FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta

Tuotto:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Laskentakaava2:

$$\sum_{i=1}^N \text{Paino}_i \times \left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1 \right)$$

Selitys: Tuotto määräytyy korikomponenttikohtaisten suhteellisten arvonmuutosten painotettuna summana. Suhteellisessa arvonmuutoksessa Korikomponentin Loppuarvoa verrataan Alkuarvoon.

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Laskentakaava2:

$$\sum_{i=1}^2 \text{Paino}_i \times \left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1 \right)$$

Selitys: Tuotto määräytyy korikomponenttikohtaisten suhteellisten arvonmuutosten painotettuna summana. Suhteellisessa arvonmuutoksessa Korikomponentin Loppuarvoa verrataan Alkuarvoon.

Paino Laskentakaavan 2 laskentaa varten:	1/2
Paino Laskentakaavan 5 laskentaa varten	Ei sovelleta
Loppuarvo:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvo2:</u> Loppuarvon määräytymispäivän virallinen päätösarvo
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymispäivä:</u> Arvostuspäivä(t)
Arvostuspäivä(t):	21.10.2019
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Päätymispäivä:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Alkuarvo:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Alkuarvo1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvo1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo, joka perustuu Kohde-etuuden arvoon Liikkeeseenlaskijan valitsemana päivänä välillä merkintäajan ensimmäinen päivä ja Liikkeeseenlaskupäivä (molemmat päivät mukaan lukien).
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Lähtöpäivä:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta

Barrier:	-15 %
Tuottoraja:	0 %
Kerroin:	Ei sovelleta
Vähimmäispalautuskerroin:	0
Viitekorko:	Ei sovelleta
Viitekoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Toteutuskorko:	Ei sovelleta
Enimmäispalautuskerroin:	Ei sovelleta
17. Takaisinmaksutapa:	Yhdessä erässä Takaisinmaksupäivänä
18. Lainaan soveltuvat Tuottokomponentit:	Kiinteä korko
Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Ei sovelleta
19. Koron määräytymisperuste:	
Korkosidonnainen Laina:	
Korkojakso(t):	Ei sovelleta
Korkojakson Päätymispäivä(t):	Ei sovelleta
Kertahyvityksenä maksettava Korkotuotto:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 3 mukaisessa muodossa valittu Korkotuotto1:</u> $Korkotuotto_t = \text{Laskennallinen Pääoma}_t \times \text{Nimelliskorko}_t [\times \text{Koronlaskuperuste}_t]$
	<u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Korkotuotto1:</u> $Korkotuotto_t = \text{Laskennallinen Pääoma}_t \times \text{Nimelliskorko}_t$
Laskennallinen pääoma _t :	3.623.000 euroa
Nimelliskorko:	Kiinteä korko
Kiinteä korko:	6,5 %
Vaihtuva korko:	Ei sovelleta

Muut korkorakenteet:	Ei sovelleta
Taulukko:	Liitteen 3 mukaista Taulukkoa ei sovelleta
Nimelliskoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Viitekorko:	Ei sovelleta
Viitekoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Marginaali:	Ei sovelleta
Annuiteettitekijä:	Ei sovelleta
Koronlaskuperuste:	Ei sovelleta
Luottoriskisidonnainen Laina:	Ei sovelleta
Kertatuotto:	Ei sovelleta
20. Hyvityksen määräytymisperuste:	Ei sovelleta
21. Koronmaksupäivä:	6.11.2019 Mikäli Koronmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy kyseinen Koronmaksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Koronmaksupäivän siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
22. Pankkipäivä:	Helsinki, TARGET
23. Pankkipäiväolettama:	Seuraava
24. Lainan etuoikeusasema:	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan 4.5 mukainen Joukkovelkakirjalaina
25. Liikkeeseenlaskijan oikeus ennakaiseen takaisinmaksuun:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.11
26. Arvo-osuuden omistajan oikeus vaatia ennakaisista takaisinmaksua:	Ei
27. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennakaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainamuutoksen perusteella ("Suojausinstrumenttiin kohdistunut lainmuutos")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.12 soveltuu

28. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvien kulujen kasvun perusteella ("Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuva kulujen kasvu")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.13 soveltuu
29. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella ("Suojausinstrumentissa tapahtunut häiriö"):	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.14 soveltuu
30. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan takaisinostoon:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.18
31. Ehto Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamiselle:	<p data-bbox="783 815 1477 873">OP Yrityspankilla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku, mikäli merkintöjen määrä jää alle 3.000.000 euron.</p> <p data-bbox="783 913 1477 1010">Lisäksi OP Yrityspankilla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku, mikäli Kiinteää korkoa ei kyetä vahvistamaan vähintään tasolle 5,5 %.</p> <p data-bbox="783 1048 1477 1308">OP Yrityspankki pidättää itselleen oikeuden peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku kokonaan tai osittain viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä, mikäli OP Yrityspankin mielestä kansallisissa tai kansainvälisissä taloudellisissa tai poliittisissa olosuhteissa taikka muissa Lainan liikkeeseenlaskuun oleellisesti vaikuttavissa olosuhteissa on tapahtunut sellainen muutos, joka voisi haitata tai vaikeuttaa Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamista.</p>
32. Lainaehtojen lopullinen vahvistaminen:	Sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.20
33. Tiedot Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja volatilititeetista:	Tiedot Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja volatilititeetista saa pyydettäessä merkintäpaikoista.

OSA II – ERITYISET EHDOT

Korkosidonnaiset Lainat

1. Erityinen enneaikainen takaisinmaksu:	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.10.1 ei sovelleta
2. Viitekorkoa koskevien tietojen saatavuus ja erityisehdot:	Ei sovelleta
3. Tiedot indeksin/Viitekoron hallinnojasta:	Ei sovelleta

Osakesidonnaiset Lainat

1. Markkinahäiriö: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 3 soveltuu
2. Lähtö-/Arvostus-/Päättymis-/Havainto-/Keskiarvostus-/Ennenaikaisen Takaisinmaksun Määräytymispäivän siirtyminen: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 4 soveltuu
3. Korjaus Osakkeen arvoon: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 5 soveltuu
4. Osakkeeseen tai sen liikkeeseenlaskeneeseen yhtiöön kohdistuva mukauttamistoimenpide: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 6 soveltuu
5. Erityinen ennenaikainen takaisinmaksu:
- a) Kohde-etuuden korvaamisen tai laskennan korjauksen kohtuuttomuus Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 7 a) soveltuu
- b) Lainan rakenteesta johtuva ennenaikainen takaisinmaksu Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohtaa 7 b) ei sovelleta
6. Arvopaperipörssi: Nasdaq Helsinki
7. Kohde-etuutta koskevien tietojen saatavuus ja erityisehdot:
i	Osake	Yhtiön internet-sivut
1	STORA ENSO OYJ - R	www.storaenso.com
2	UPM-KYMMENE OYJ	www.upm.com
8. Lisenssisopimuksen mukainen käyttöoikeus: Ei sovelleta
9. Tiedot indeksin/Viitekoron hallinnoinnista: Ei sovelleta

OSA III – MUUT EHDOT

Tiedot liikkeeseenlaskusta

1. Päätökset ja valtuudet, joiden nojalla Laina lasketaan liikkeeseen: OP Yrityspankin hallituksen 13.12.2018 antama valtuutus, jonka mukaisesti Lainan liikkeeseenlaskusta on tehty päätös 14.1.2019.
2. Liikkeeseenlaskuun osallistuvien intressit ja eturistiriidat: Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.
- Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.
3. Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina

4. Merkintäpaikat: OP Yrityspankki Oyj
5. Merkintäoikeudet: Ei sovellu
6. Merkintä-/säilytyspalkkio: Ei merkintäpalkkiota
- Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista.
7. Arvo-osuuksien kirjaaminen: Arvo-osuudet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille viimeistään viidentenä (5.) Liikkeeseenlaskupäivän jälkeisenä Pankkipäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja –tileistä annettujen lakien ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen ja näiden sääntöjen perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti.
8. Emissiokurssi: 100
9. Merkinnän maksu: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla.
10. Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio: Lainalle laskettava lopullinen efektiivinen vuotuinen tuotto riippuu Kohde-etuuden arvonkehityksestä, joten sitä ei ole mahdollista laskea etukäteen.
- Jos Laina pidetään Takaisinmaksupäivään, on Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto riippuvainen Lainan Takaisinmaksettavan määrän suuruudesta.
- Lainan kassavirtojen painotettu keskimääräinen takaisinmaksuaika eli Macaulayn duraatio on 259 päivää.
11. Merkintäsitoumukset: Ei
12. Kiintiöt tarjouksen toteuttamisessa kahden tai useamman valtion alueella: Ei sovellu
13. Arvio Liikkeeseenlaskijalle kertyvän pääoman määrästä: Liikkeeseenlaskijalle kertyy arviolta 100 % merkitystä nimellisarvosta liikkeeseenlaskuun liittyvien palkkioiden ja kulujen jälkeen.
14. Strukturointikustannus ja pääoman suunniteltu käyttötapa: Strukturointikustannus on enintään 1,50 prosenttia, joka vastaa noin 2,12 prosentin vuotuisesta kustannusta, mikäli sijoitus pidetään eräpäivään asti, eikä Lainassa ole tapahtunut ennaikaista takaisinmaksua. Strukturointikustannuksen suuruus perustuu lisäksi sille oletukselle, että Lainan emissiokurssi on 99,60. Kustannus sisältyy merkintähintaan, eli sitä ei vähennetä eräpäivänä maksettavasta tuotosta taikka eräpäivänä palautettavasta Takaisinmaksettavasta määrästä. Strukturointikustannus määritellään lainakohtaisesti ja se perustuu Lainan sisältämien korko- ja johdannaissijoitusten arvoille arvostuspäivänä 14.1.2019. Strukturointikustannus perustuu Lainan alustaviin ehtoihin. Strukturointikustannus sisältää

kaikki liikkeeseenlaskijalle Lainasta aiheutuvat kulut, kuten liikkeeseenlasku-, lisenssi-, materiaali ja markkinointi-, selvitys- ja säilytyskustannukset. Liikkeeseenlaskija ei peri Lainasta erillistä merkintäpalkkiota.

Laina on osa Liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.

15. Arvo-osuusjärjestelmän rekisterinpitäjä:	Euroclear Finland Oy:n arvo-osuusjärjestelmä
16. Lainan ISIN-koodi:	FI4000364096
17. Pörssilistaus ja arvio sen alkamisesta:	Ei listata
18. Jälkimarkkinat:	OP Yrityspankissa otetaan vastaan Lainaa koskevia osto- ja myyntitarjouksia.
18. Suostumus arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen:	Ei
19. Tarjousaika arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen:	Ei sovelleta
20. Suostumukselle asetetut ehdot:	Ei sovelleta
21. Rahoituksenvälittäjä(t):	Ei sovelleta
22. Ilmoitukset:	Lainaa koskevat ilmoitukset ja kutsut saatetaan Arvo-osuuden omistajien tietoon internet-osoitteessa www.op.fi/joukkolainat

Helsingissä, 18. päivänä helmikuuta 2019

OP YRITYSPANKKI OYJ

LAINAKOHTAISTEN EHTOJEN LIITE – LIIKKEESEENLASKUN TIIVISTELMÄ

Tiivistelmät koostuvat sääntelyn edellyttämistä tiedoista, joita kutsutaan nimellä "osatekijät". Nämä osatekijät on numeroitu jaksoittain A-E. (A.1. – E.7).

Tämä tiivistelmä sisältää kaikki ne osatekijät, jotka kyseessä olevasta arvopaperista ja sen liikkeeseenlaskusta tulee esittää. Osatekijöiden numerointi ei välttämättä ole juokseva, sillä kaikkia sääntelyssä lueteltuja osatekijöitä ei arvopaperin tai liikkeeseenlaskijan luonteen vuoksi ole esitettävä tässä tiivistelmässä.

Vaikka arvopaperin tai liikkeeseenlaskijan luonne edellyttäisi jonkin osatekijän sisällyttämistä tiivistelmään, on mahdollista, ettei kyseistä osatekijää koskevaa merkityksellistä tietoa ole lainkaan. Tällöin osatekijä on kuvattu lyhyesti ja sen yhteydessä mainitaan "ei sovellu".

Jakso A – Johdanto ja varoitukset		
A.1.	Varoitus	<p>Tämä tiivistelmä on Ohjelmaesitteen johdanto.</p> <p>Sijoittajan tulee perustaa sijoituspäätöksensä Ohjelmaesitteeseen kokonaisuutena.</p> <p>Jos Ohjelmaesitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne pannaan vireille Suomen ulkopuolella, kantaja voi Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansallisen lainsäädännön nojalla joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan Ohjelmaesitteen käännöskustannuksista.¹</p> <p>Ohjelmaesitteestä vastuulliset henkilöt voidaan asettaa siviilioikeudelliseen vastuuseen tiivistelmästä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epäjohdonmukainen Ohjelmaesitteen muihin osiin nähden, tai jos siinä ei anneta yhdessä Ohjelmaesitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja sijoittajien auttamiseksi, kun he harkitsevat sijoittamista tämän Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettaviin arvopapereihin.</p>
A.2.	Suostumus	Ei sovellu

Jakso B – Liikkeeseenlaskija		
B.1.	Toiminimi	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj:n toiminimi otettiin käyttöön 4.4.2016 alkaen (aiemmin Pohjola Pankki Oyj).</p> <p>Liikkeeseenlaskija on OP Yrityspankki Oyj (jäljempänä "Pankki", "OP Yrityspankki", "Laskenta-asiamies" tai "Liikkeeseenlaskija")</p> <p>OP Ryhmä:</p>

¹ Tiivistelmän käännösvelvollisuus koskee tilannetta, jossa Pankki tarjoaa Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavia Lainoja jossakin muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Tällaisessa tilanteessa Pankilla ei ole velvollisuutta kääntää kuin tämä esitteen tiivistelmä kyseisen jäsenvaltion kielelle. Mahdollisissa oikeudenkäynneissä kyseisessä jäsenvaltiossa voi tuomioistuin velvoittaa kantajan kääntämään Ohjelmaesitteen kokonaisuudessaan maan viralliselle kielelle. Käännösvelvollisuus ei koske Suomessa nostettavaa kannetta.

		OP-Pohjola-ryhmän uusi nimi OP Ryhmä otettiin käyttöön 1.1.2015 alkaen. Samassa yhteydessä Keskusyhteisö OP-Pohjola osk:n nimi muutettiin OP Osuuskunnaksi.
B.2.	Kotipaikka ja muita tietoja	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on julkinen osakeyhtiö ja finanssipalveluyritys, jonka kotipaikka on Helsinki ja johon sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Pankki merkittiin Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 14.7.1903 ja sen yritys- ja yhteisötunnus on 0199920-7. OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoinnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalvelua. Osoite on Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki, Suomi. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmä muodostuu yhteenliittymästä ja muusta OP Ryhmästä. Yhteenliittymä on Yhteenliittymälaiissa säännelty kokonaisuus. OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on merkitty kaupparekisteriin 23.5.1997. OP Osuuskunnan yritys- ja yhteisötunnus on 0242522-1. Yhtiön rekisteröity osoite on OP Osuuskunta, Teollisuuskatu 1, 00510 Helsinki ja puhelinnumero 010 252 010. OP Ryhmään sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.</p>
B.4.b	Tiedossa olevat suuntaukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotas ja pankkisääntelyn kiristyminen.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmään ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotas ja pankkisääntelyn kiristyminen.</p>
B.5.	Konserni	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu noin 160 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskuspankkina toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivaldasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmä muodostuu noin 160 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa tois-</p>

		<p>tensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskuspankkina toimiva OP Yrityspankki Oy kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.</p> <p>OP Ryhmän rakenne 31.3.2018:</p> <div style="text-align: center;"> <p>OP RYHMÄ</p> <p>1,8 milj. omistaja-asiakasta, joista 90 % kotitalouksia</p> <p>Omistus 100 %</p> <p>157 OP Ryhmään kuuluvaa jäsenosuuspankkia</p> <p>Omistus 100 %</p> <p>OP OSUUSKUNTA</p> <p>MERKITTÄVÄT TYTÄRYHTIÖT</p> <table border="0"> <tr> <td>OP Yrityspankki Oy*</td> <td>OP Varainhoito Oy*</td> <td>OVY Oy*</td> </tr> <tr> <td>• OP Vakuutus Oy**</td> <td>OP Kiinteistösijoitus Oy*</td> <td>Pivo Wallet Oy*</td> </tr> <tr> <td>Helsingin Seudun Osuuspankki***</td> <td>OP Henkivakuutus Oy*</td> <td>Checkout Finland Oy*</td> </tr> <tr> <td>OP Asuntoluottopankki Oy*</td> <td>OP Rahastoyhtiö Oy*</td> <td></td> </tr> <tr> <td>OP Korttiryhtiö Oy*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>OP Asiakaspalvelut Oy*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>OP Palvelut Oy*</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>* OP Osuuskunnan omistus 100 % ** Suunnitella siirtää tytäryhtiöineen OP Yrityspankki Oy:stä OP Osuuskunnan suoraan omistukseen tulevaisuudessa *** OP Osuuskunnan määräysvalta 2/3 KESKINAINEN VASTUU: OP Osuuskunta ja OP Ryhmän jäsenluottolaitokset, jotka kuuluvat keskinäisen vastuun piiriin, on merkitty kuvaan oranssilla</p> </div>	OP Yrityspankki Oy*	OP Varainhoito Oy*	OVY Oy*	• OP Vakuutus Oy**	OP Kiinteistösijoitus Oy*	Pivo Wallet Oy*	Helsingin Seudun Osuuspankki***	OP Henkivakuutus Oy*	Checkout Finland Oy*	OP Asuntoluottopankki Oy*	OP Rahastoyhtiö Oy*		OP Korttiryhtiö Oy*			OP Asiakaspalvelut Oy*			OP Palvelut Oy*		
OP Yrityspankki Oy*	OP Varainhoito Oy*	OVY Oy*																					
• OP Vakuutus Oy**	OP Kiinteistösijoitus Oy*	Pivo Wallet Oy*																					
Helsingin Seudun Osuuspankki***	OP Henkivakuutus Oy*	Checkout Finland Oy*																					
OP Asuntoluottopankki Oy*	OP Rahastoyhtiö Oy*																						
OP Korttiryhtiö Oy*																							
OP Asiakaspalvelut Oy*																							
OP Palvelut Oy*																							
B.9.	Tulosennuste	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Vuoden 2018 näkymät: OP Yrityspankki -konsernin tuloksen ennen veroja odotetaan muodostuvan selvästi pienemmäksi kuin vuonna 2017 erityisesti sen tytäryhtiö OP Vakuutus Oy:n sijoitustoiminnan tuottojen arvioitua selvästi heikomman kehityksen vuoksi.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Vuoden 2018 tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan samantasoiseksi kuin vuoden 2017 tulos.</p>																					
B.10.	Tilintarkastuskertomuksien huomautukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.</p>																					

B.12.	Historialliset tiedot, kehitysnäkymät, merkittävät muutokset	<p>Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:</p> <p>Tuloslaskelma</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Milj. €</th> <th style="text-align: right;">1–12/ 2017</th> <th style="text-align: right;">1–12/ 2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Korkokate</td><td style="text-align: right;">259</td><td style="text-align: right;">228</td></tr> <tr><td>VakuutusKate</td><td style="text-align: right;">459</td><td style="text-align: right;">534</td></tr> <tr><td>Nettopalkkiotuotot</td><td style="text-align: right;">-24</td><td style="text-align: right;">-4</td></tr> <tr><td>Sijoitustoiminnan nettotuotot</td><td style="text-align: right;">389</td><td style="text-align: right;">247</td></tr> <tr><td>Liiketoiminnan muut tuotot</td><td style="text-align: right;">38</td><td style="text-align: right;">33</td></tr> <tr><td>Osuus osakkuusyritysten tuloksesta</td><td style="text-align: right;">1</td><td style="text-align: right;">-2</td></tr> <tr><td>Tuotot yhteensä</td><td style="text-align: right;">1 121</td><td style="text-align: right;">1 037</td></tr> <tr><td>Henkilöstökulut</td><td style="text-align: right;">164</td><td style="text-align: right;">162</td></tr> <tr><td>Poistot ja arvonalentumiset</td><td style="text-align: right;">64</td><td style="text-align: right;">51</td></tr> <tr><td>Liiketoiminnan muut kulut</td><td style="text-align: right;">344</td><td style="text-align: right;">281</td></tr> <tr><td>Kulut yhteensä</td><td style="text-align: right;">573</td><td style="text-align: right;">494</td></tr> <tr><td>Saamisten arvonalentumiset</td><td style="text-align: right;">12</td><td style="text-align: right;">37</td></tr> <tr><td>OP-bonukset omistaja-asiakkaille</td><td style="text-align: right;">2</td><td style="text-align: right;">2</td></tr> <tr><td>Tulos ennen veroja</td><td style="text-align: right;">535</td><td style="text-align: right;">504</td></tr> <tr><td>Tuloverot</td><td style="text-align: right;">105</td><td style="text-align: right;">102</td></tr> <tr><td>Tilikauden tulos</td><td style="text-align: right;">430</td><td style="text-align: right;">402</td></tr> <tr><td colspan="3">Jakautuminen:</td></tr> <tr><td>Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta</td><td style="text-align: right;">424</td><td style="text-align: right;">399</td></tr> <tr><td>Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta.</td><td style="text-align: right;">6</td><td style="text-align: right;">3</td></tr> <tr><td>Tilikauden tulos</td><td style="text-align: right;">430</td><td style="text-align: right;">402</td></tr> <tr><td colspan="3">Laaja tuloslaskelma</td></tr> <tr><td>Tilikauden tulos</td><td style="text-align: right;">430</td><td style="text-align: right;">402</td></tr> <tr><td>Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)</td><td style="text-align: right;">4</td><td style="text-align: right;">-79</td></tr> <tr><td>Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> Käyvän arvon rahaston muutos</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> Käypään arvoon arvostamisesta</td><td style="text-align: right;">-37</td><td style="text-align: right;">104</td></tr> <tr><td> Rahavirran suojauksesta</td><td style="text-align: right;">-4</td><td style="text-align: right;">-7</td></tr> <tr><td> Muuntoerot</td><td style="text-align: right;">0</td><td style="text-align: right;">0</td></tr> <tr><td>Tuloverot</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)</td><td style="text-align: right;">-1</td><td style="text-align: right;">16</td></tr> <tr><td> Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> Käypään arvoon arvostamisesta</td><td style="text-align: right;">7</td><td style="text-align: right;">-21</td></tr> <tr><td> Rahavirran suojauksesta</td><td style="text-align: right;">1</td><td style="text-align: right;">1</td></tr> <tr><td>Tilikauden laaja tulos</td><td style="text-align: right;">400</td><td style="text-align: right;">416</td></tr> <tr><td colspan="3">Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:</td></tr> </tbody> </table>	Milj. €	1–12/ 2017	1–12/ 2016	Korkokate	259	228	VakuutusKate	459	534	Nettopalkkiotuotot	-24	-4	Sijoitustoiminnan nettotuotot	389	247	Liiketoiminnan muut tuotot	38	33	Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	-2	Tuotot yhteensä	1 121	1 037	Henkilöstökulut	164	162	Poistot ja arvonalentumiset	64	51	Liiketoiminnan muut kulut	344	281	Kulut yhteensä	573	494	Saamisten arvonalentumiset	12	37	OP-bonukset omistaja-asiakkaille	2	2	Tulos ennen veroja	535	504	Tuloverot	105	102	Tilikauden tulos	430	402	Jakautuminen:			Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta	424	399	Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta.	6	3	Tilikauden tulos	430	402	Laaja tuloslaskelma			Tilikauden tulos	430	402	Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	4	-79	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			Käyvän arvon rahaston muutos			Käypään arvoon arvostamisesta	-37	104	Rahavirran suojauksesta	-4	-7	Muuntoerot	0	0	Tuloverot			Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-1	16	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			Käypään arvoon arvostamisesta	7	-21	Rahavirran suojauksesta	1	1	Tilikauden laaja tulos	400	416	Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Milj. €	1–12/ 2017	1–12/ 2016																																																																																																																		
Korkokate	259	228																																																																																																																		
VakuutusKate	459	534																																																																																																																		
Nettopalkkiotuotot	-24	-4																																																																																																																		
Sijoitustoiminnan nettotuotot	389	247																																																																																																																		
Liiketoiminnan muut tuotot	38	33																																																																																																																		
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	-2																																																																																																																		
Tuotot yhteensä	1 121	1 037																																																																																																																		
Henkilöstökulut	164	162																																																																																																																		
Poistot ja arvonalentumiset	64	51																																																																																																																		
Liiketoiminnan muut kulut	344	281																																																																																																																		
Kulut yhteensä	573	494																																																																																																																		
Saamisten arvonalentumiset	12	37																																																																																																																		
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	2	2																																																																																																																		
Tulos ennen veroja	535	504																																																																																																																		
Tuloverot	105	102																																																																																																																		
Tilikauden tulos	430	402																																																																																																																		
Jakautuminen:																																																																																																																				
Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta	424	399																																																																																																																		
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta.	6	3																																																																																																																		
Tilikauden tulos	430	402																																																																																																																		
Laaja tuloslaskelma																																																																																																																				
Tilikauden tulos	430	402																																																																																																																		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi																																																																																																																				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	4	-79																																																																																																																		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi																																																																																																																				
Käyvän arvon rahaston muutos																																																																																																																				
Käypään arvoon arvostamisesta	-37	104																																																																																																																		
Rahavirran suojauksesta	-4	-7																																																																																																																		
Muuntoerot	0	0																																																																																																																		
Tuloverot																																																																																																																				
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi																																																																																																																				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-1	16																																																																																																																		
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi																																																																																																																				
Käypään arvoon arvostamisesta	7	-21																																																																																																																		
Rahavirran suojauksesta	1	1																																																																																																																		
Tilikauden laaja tulos	400	416																																																																																																																		
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:																																																																																																																				

	Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	394	412
	Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	6	4
	Yhteensä	400	416
	Tase		
		31.12.	31.12.
	Milj. €	2017	2016
	Käteiset varat	12 825	9 336
	Saamiset luottolaitoksilta	9 294	9 458
	Kaupankäynnin rahoitusvarat	589	638
	Johdannaissopimukset	3 426	4 678
	Saamiset asiakkailta	20 120	18 702
	Sijoitusomaisuus	15 506	16 698
	Osuudet osakkuusyrityksissä	49	46
	Aineettomat hyödykkeet	777	790
	Aineelliset hyödykkeet	115	93
	Muut varat	1 708	2 488
	Verosaamiset	35	46
	Varat yhteensä	64 445	62 974
	Velat luottolaitoksille	14 035	10 332
	Johdannaissopimukset	3 216	4 398
	Velat asiakkaille	18 837	16 178
	Vakuutusvelka	3 143	3 008
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 791	19 826
	Varaukset ja muut velat	2 307	3 231
	Verovelat	419	405
	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 547	1 592
	Velat yhteensä	60 295	58 969
	Oma pääoma		
	Emoyhtiön omistajien osuus		
	Osakepääoma	428	428
	Käyvän arvon rahasto	164	197
	Muut rahastot	1 093	1 093
	Kertyneet voittovarot	2 404	2 179
	Määräysvallattomien omistajien osuus	60	109
	Oma pääoma yhteensä	4 149	4 005
	Velat ja oma pääoma yhteensä	64 445	62 974
	Luottolaitosvakavaraisuus		
	Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		

		31.12.2017	31.12.2016
	Omat varat, milj. €		
	OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	4 149	4 005
	Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-125	-279
	Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-2	-6
	Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	4 022	3 720
	Aineettomat hyödykkeet	-76	-76
	Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-16	-23
	Ennakoitu voitonjako	-212	-201
	Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-134	-126
	Ydinpääoma (CET1)	3 584	3 295
	Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	137	140
	Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	137	140
	Ensisijainen pääoma (T1)	3 720	3 435
	Debentuurilainat	1 073	1 193
	Toissijainen pääoma (T2)	1 073	1 193
	Omat varat yhteensä	4 793	4 628
	Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 5 miljoonaa euroa.		
	Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.		
	Kokonaisriski, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
	Luotto- ja vastapuoliriski	19 694	19 354
	Standardimenetelmä (SA)	2 069	1 861
	Valtio- ja keskuspankkivastuut	18	33
	Luottolaitosvastuut	29	51
	Yritysvastuut ***	1 963	1 702
	Vähittäisvastuut	14	12
	Muut *	44	64
	Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	17 626	17 493
	Luottolaitosvastuut	1 053	1 141
	Yritysvastuut	11 643	11 551
	Vähittäisvastuut	1 130	983
	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **	3 753	3 741
	Muut	47	77
	Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 179	1 329
	Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 266	1 163
	Vastuun arvonokaisu (CVA)	205	253
	Kokonaisriski yhteensä	22 343	22 099
	* Muiden vastuiden riskipainosta 44 miljoonaa (45) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.		
	** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.		
	*** Vertailutietoa korjattu SA Yritysvastuiden osalta.		
	Suhdeluvut, %	31.12.2017	31.12.2016
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	16,0	14,9

	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	16,7		15,5
	Vakavaraisuussuhde	21,5		20,9
	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.12.2017		31.12.2016
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	16,0		14,9
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	16,0		14,9
	Vakavaraisuussuhde	20,8		20,3
	Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2017		31.12.2016
	Omat varat	4 793		4 628
	Pääomavaatimus	2 358		2 327
	Puskuri pääomavaatimukseen	2 435		2 301
	Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.			
	Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.			
	OP Yrityspankki otti käyttöön 1.1.2018 IFRS 9 -standardin "Rahoitusinstrumentit". IFRS 9 -standardin mukaiset OP Yrityspankin laatimisperiaatteet on julkaistu OP Yrityspankin osavuositarkastuksessa ajalta 1.1.-31.3.2018. IFRS 9 -standardiin siirtymän vaikutukset rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen on esitetty OP Yrityspankin vuoden 2017 tilinpäätöksen liitetiedoissa. Kirjanpitoarvoihin tehdyt oikaisut kirjattiin siirtymäpäivänä 1.1.2018 avaavan taseen omaan pääomaan. OP Yrityspankki ei ole oikaissut aikaisempien vuosien vertailutietoja. Merkittävimmät luokittelumuutokset kohdistuivat OP Yrityspankin vahinkovakuutuksen sijoituksiin.			
	Lukuun ottamatta edellä mainittuja tapahtumia pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2017 jälkeen.			
	OP Ryhmän keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:			
	Tuloslaskelma			
	Milj. €	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017
		2016		2016
	Korkokate	279	260	1 094
	Vakuutuskate	137	140	478
	Nettopalkkiotuotot	254	222	928
	Sijoitustoiminnan nettotuotot	90	108	495
	Liiketoiminnan muut tuotot	11	18	94
	Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	14	-4	27
	Tuotot yhteensä	784	743	3 115
	Henkilöstökulut	193	199	758
				762

Poistot ja arvonalentumiset	88	44	246	160
Liiketoiminnan muut kulut	223	188	769	646
Kulut yhteensä	504	431	1 773	1 567
Saamisten arvonalentumiset	20	41	48	77
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	56	53	217	206
Tulos ennen veroja	204	218	1 077	1 138
Tuloverot	51	41	223	223
Kauden tulos	153	177	854	915
Jakautuminen:				
Omistajille	150	177	849	913
Määräysvallattomille omistajille	3	0	6	2
Kauden tulos	153	177	854	915
Laaja tuloslaskelma				
Kauden tulos	153	177	854	915
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	20	-27	48	-329
Uudelleenarvostusrahaston muutos	17		17	
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon rahaston muutos				
Käypään arvoon arvostamisesta	-86	-54	-146	176
Rahavirran suojauksesta	-4	-59	-32	-35
Muuntoerot	0	0	0	0
Tuloverot				
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-4	5	-10	66
Uudelleenarvostusrahaston muutos	-4		-4	0
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käypään arvoon arvostamisesta	17	11	29	-35
Rahavirran suojauksesta	1	12	6	7
Kauden laaja tulos	110	66	764	764
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Omistajille	122	63	759	726
Määräysvallattomille omistajille	-12	3	5	38
Kauden laaja tulos	110	66	764	764
Tase				
			31.12.	31.12.
Milj. €			2017	2016
Käteiset varat			12 937	9 471
Saamiset luottolaitoksilta			504	337

	Kaupankäynnin rahoitusvarat	590	692
	Johdannaissopimukset	3 412	4 732
	Saamiset asiakkailta	82 240	78 604
	Sijoitusomaisuus	22 506	25 105
	Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	10 126	9 168
	Osuudet osakkuusyryyksissä	228	91
	Aineettomat hyödykkeet	1 555	1 474
	Aineelliset hyödykkeet	798	871
	Muut varat	2 131	2 992
	Verosaamiset	214	210
	Varat yhteensä	137 242	133 747
	Velat luottolaitoksille	5 157	4 669
	Johdannaissopimukset	3 026	4 044
	Velat asiakkaille	65 549	60 077
	Vakuutusvelka	9 950	10 586
	Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	10 158	9 205
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	26 841	28 287
	Varaukset ja muut velat	3 150	4 226
	Verovelat	890	894
	Lisäosuudet	0	77
	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 400	1 445
	Velat yhteensä	126 122	123 509
	Oma pääoma		
	OP Ryhmän omistajien osuus		
	Osuuspääoma		
	Jäsenosuudet	191	182
	Tuotto-osuudet	2 906	2 719
	Käyvän arvon rahasto	176	318
	Muut rahastot	2 173	2 108
	Kertyneet voittovarot	5 573	4 808
	Määräysvallattomien omistajien osuus	101	102
	Oma pääoma yhteensä	11 121	10 237
	Velat ja oma pääoma yhteensä	137 242	133 747
	Luottolaitosvakavaraisuus		
	Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty OP Yhteenliittymästä EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		
	Omat varat, milj. €	31.12.2017	31.12.2016

OP Ryhmän oma pääoma	11 121	10 237
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pää- omasta	92	-168
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-16	-41
Lisäosuuspääomat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä		77
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	11 197	10 105
Aineettomat hyödykkeet	-717	-620
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-31	-64
Takaisinmaksettavat osuuspääomat	-148	-156
Ennakoitu voitonjako	-90	-83
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-320	-309
Ydinpääoma (CET1)	9 891	8 872
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	81	81
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	81	81
Ensisijainen pääoma (T1)	9 973	8 954
Debentuurilainat	1 121	1 239
Toissijainen pääoma (T2)	1 121	1 239
Omat varat yhteensä	11 093	10 192
Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 20 (36) miljoonaa euroa.		
Ydinpääomasta on vähennetty valvojan luvan mukaisesti asiakkaille tammikuussa 2018 palautetut irti- sanotut osuuspääomat 148 (156) miljoonaa euroa ja heinäkuussa 2017 palautetut lisäosuudet 70 miljoonaa euroa. Lisäosuuspääomiin ja pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.		
Kokonaisriski, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Luotto- ja vastapuoliriski	39 383	38 853
Standardimenetelmä (SA)	3 859	3 233
Valtio- ja keskuspankkivastuut	18	39
Luottolaitosvastuut	8	36
Yritysvastuut	2 423	1 812
Vähittäisvastuut	1 057	1 039
Muut *	353	307
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	35 525	35 620
Luottolaitosvastuut	1 054	1 143
Yritysvastuut	21 438	20 913
Vähittäisvastuut	4 959	4 698
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **	7 002	7 605
Muut	1 072	1 261
Markkina- ja selvitysrisiki, standardimenetelmä	1 179	1 329
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	3 958	3 666
Vastuun arvon oikaisu (CVA)	205	253
Kokonaisriski yhteensä	44 725	44 101
EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	4 492	
Kokonaisriski sisältäen riskipainolattiat	49 216	44 101

		<p>* Muiden vastuiden riskipainosta 283 miljoonaa (253) euroa on laskennallisia verosaamia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.</p> <p>** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 6,4 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.</p>												
		<table> <thead> <tr> <th>Suhdeluvut, %</th> <th>31.12.2017</th> <th>31.12.2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td> <td>20,1</td> <td>20,1</td> </tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td> <td>20,3</td> <td>20,3</td> </tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td> <td>22,5</td> <td>23,1</td> </tr> </tbody> </table>	Suhdeluvut, %	31.12.2017	31.12.2016	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,1	20,1	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,3	20,3	Vakavaraisuussuhde	22,5	23,1
Suhdeluvut, %	31.12.2017	31.12.2016												
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,1	20,1												
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,3	20,3												
Vakavaraisuussuhde	22,5	23,1												
		<table> <thead> <tr> <th>Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %</th> <th>31.12.2017</th> <th>31.12.2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td> <td>20,1</td> <td>19,9</td> </tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td> <td>20,1</td> <td>19,9</td> </tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td> <td>22,4</td> <td>22,8</td> </tr> </tbody> </table>	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.12.2017	31.12.2016	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,1	19,9	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,1	19,9	Vakavaraisuussuhde	22,4	22,8
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.12.2017	31.12.2016												
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,1	19,9												
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,1	19,9												
Vakavaraisuussuhde	22,4	22,8												
		<table> <thead> <tr> <th>Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %</th> <th>31.12.2017</th> <th>31.12.2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td> <td>22,1</td> <td>20,1</td> </tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td> <td>22,3</td> <td>20,3</td> </tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td> <td>24,8</td> <td>23,1</td> </tr> </tbody> </table>	Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	31.12.2017	31.12.2016	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	22,1	20,1	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,3	20,3	Vakavaraisuussuhde	24,8	23,1
Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	31.12.2017	31.12.2016												
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	22,1	20,1												
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,3	20,3												
Vakavaraisuussuhde	24,8	23,1												
		<p>Riskipainolattioiden vaikutus CET 1 -suhdelukuun oli -2,0 prosenttiyksikköä.</p>												
		<table> <thead> <tr> <th>Pääomavaatimus, milj. €</th> <th>31.12.2017</th> <th>31.12.2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Omat varat</td> <td>11 093</td> <td>10 192</td> </tr> <tr> <td>Pääomavaatimus</td> <td>7 027</td> <td>5 520</td> </tr> <tr> <td>Puskuri pääomavaatimukseen</td> <td>4 067</td> <td>4 673</td> </tr> </tbody> </table>	Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2017	31.12.2016	Omat varat	11 093	10 192	Pääomavaatimus	7 027	5 520	Puskuri pääomavaatimukseen	4 067	4 673
Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2017	31.12.2016												
Omat varat	11 093	10 192												
Pääomavaatimus	7 027	5 520												
Puskuri pääomavaatimukseen	4 067	4 673												
		<p>Pääomavaatimus 14,3 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 1,75 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. Vertailuvuonna pääomavaatimus oli 12,5 prosenttia. EKP:n P2R-vaatimus tuli voimaan 1.1.2017.</p>												
		<table> <thead> <tr> <th>Velkaantuneisuus, milj. €</th> <th>31.12.2017</th> <th>31.12.2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ensisijainen pääoma (T1)</td> <td>9 973</td> <td>8 954</td> </tr> <tr> <td>Vastuut yhteensä</td> <td>127 027</td> <td>120 257</td> </tr> <tr> <td>Vähimmäisomavaraisuusaste, %</td> <td>7,9</td> <td>7,4</td> </tr> </tbody> </table>	Velkaantuneisuus, milj. €	31.12.2017	31.12.2016	Ensisijainen pääoma (T1)	9 973	8 954	Vastuut yhteensä	127 027	120 257	Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,9	7,4
Velkaantuneisuus, milj. €	31.12.2017	31.12.2016												
Ensisijainen pääoma (T1)	9 973	8 954												
Vastuut yhteensä	127 027	120 257												
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,9	7,4												
		<p>Velkaantumistasetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään EU komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia.</p>												
		<p>OP Ryhmän 24.4.2018 julkaiseman arvion mukaan OP Ryhmän vuoden 2018 tuloksen ennakoidaan edelleen olevan hyvällä tasolla mutta jäävän viime vuoden lähes ennätystasosta tulosta pienemmäksi, toisin kuin 8.2.2018 julkaistussa OP Ryhmän tilinpäätöstiedotteessa arvioitiin. Tulonäkymää heikentää erityisesti sijoitustuottojen aiemmin arvioitua heikompi kehitys sekä kehittämisen aiheutuvien kustannusten nousu ennakoitua suuremmiksi. Lukuun ottamatta edellä mainittuja tapahtumia OP Ryhmän kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä</p>												

kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.

OP Ryhmä otti käyttöön 1.1.2018 IFRS 9 -standardin "Rahoitusinstrumentit". IFRS 9 -standardin mukaiset OP Ryhmän laatimisperiaatteet ja IFRS 9 -standardiin siirtymän vaikutukset rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen on esitetty OP Ryhmän vuoden 2017 tilinpäätöksen liitetiedoissa. Kirjanpito-arvoihin tehdyt oikaisut kirjattiin siirtymäpäivänä 1.1.2018 avaavan taseen omaan pääomaan. OP Ryhmä ei ole oikaissut aikaisempien vuosien vertailutietoja. Merkittävimmät luokittelumuutokset kohdistuivat OP Ryhmän vahinko- ja henkivakuutuksen sijoituksiin.

Lukuunottamatta edellä mainittuja tapahtumia OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2017 jälkeen.

Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuosikatsauskaudella 1.1. – 30.9.2018 (Huom! Osavuosikatsauskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat):

Tuloslaskelma

Milj. €	7-9/ 2018	7-9/ 2017	1-9/ 2018	1-9/ 2017
Korkokate	66	67	192	187
Vakuutuskate	148	74	421	322
Nettopalkkiotuotot	-6	-10	-12	-10
Sijoitustoiminnan nettotuotot	66	104	210	291
Liiketoiminnan muut tuotot	20	10	36	20
Tuotot yhteensä	294	245	848	810
Henkilöstökulut	42	37	138	121
Poistot ja arvonalentumiset	17	15	52	43
Liiketoiminnan muut kulut	87	82	267	242
Kulut yhteensä	146	133	457	406
Saamisten arvonalentumiset	-11	1	-6	-11
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-1	0	-1	-1
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-9		-13	
Tulos ennen veroja	127	112	370	392
Tuloverot	20	27	67	76
Kauden tulos	107	85	303	317
Jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille	103	83	296	313
Määräysvallattomille omistajille	3	2	7	3
Kauden tulos	107	85	303	317
Laaja tuloslaskelma				
Kauden tulos	107	85	303	317
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				

	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	14	-7	22	5
	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käyvän arvon rahaston muutos				
	Käypään arvoon arvostamisesta	-14	-16	-73	-11
	Rahavirran suojauksesta	-2	-3	-4	-4
	Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	9		13	
	Muuntoerot	0	0	0	0
	Tuloverot				
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-3	1	-4	-1
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käypään arvoon arvostamisesta	3	3	15	2
	Rahavirran suojauksesta	0	1	1	1
	Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-2		-3	
	Kauden laaja tulos	113	64	270	308
	Laajan tuloksen jakautuminen:				
	Emoyhtiön omistajille	109	62	263	304
	Määräysvallattomille omistajille	3	2	7	4
	Kauden laaja tulos	113	64	270	308
	Tase				
			30.9.	31.12.	
	Milj. €		2018	2017	
	Käteiset varat	12 669		12 825	
	Saamiset luottolaitoksilta	8 814		9 294	
	Johdannaissopimukset	3 342		3 426	
	Saamiset asiakkailta	21 756		20 120	
	Sijoitusomaisuus	16 151		16 144	
	Aineettomat hyödykkeet	741		777	
	Aineelliset hyödykkeet	120		115	
	Muut varat	1 698		1 708	
	Verosaamiset	48		35	
	Varat yhteensä	65 338		64 445	
	Velat luottolaitoksille	13 908		14 035	
	Johdannaissopimukset	2 934		3 216	
	Velat asiakkaille	17 792		18 837	
	Vakuutusvelka	3 243		3 143	
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 234		16 791	
	Varaukset ja muut velat	2 160		2 307	
	Verovelat	422		419	
	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 476		1 547	
	Velat yhteensä	61 170		60 295	

	Oma pääoma		
	Emoyhtiön omistajien osuus		
	Osakepääoma	428	428
	Käyvän arvon rahasto	67	164
	Muut rahastot	1 093	1 093
	Kertyneet voittovarot	2 508	2 404
	Määräysvallattomien omistajien osuus	73	60
	Oma pääoma yhteensä	4 169	4 149
	Velat ja oma pääoma yhteensä	65 338	64 445
	 Luottolaitosvakavaraisuus		
	Omat varat, milj. €	30.9.2018	31.12.2017
	OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	4 169	4 149
	Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-226	-125
	Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	1	-2
	Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	3 943	4 022
	Aineettomat hyödykkeet	-71	-76
	Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-28	-16
	Ennakoitu voitonjako	-148	-212
	Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-96	-134
	Ydinpääoma (CET1)	3 601	3 584
	Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	90	137
	Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	90	137
	Ensisijainen pääoma (T1)	3 691	3 720
	Debentuurilainat	977	1 073
	Toissijainen pääoma (T2)	977	1 073
	Omat varat yhteensä	4 668	4 793
	Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 7 miljoonaa euroa (5).		
	Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Syyskuussa maksettiin takaisin 50 miljoonan euron pääomalaina. Vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa ei ole sovellettu IFRS9-siirtymäsäännöstä.		
	Kokonaisriski, milj. €	30.9.2018	31.12.2017
	Luotto- ja vastapuoliriski	21 071	19 694
	Standardimenetelmä (SA)	2 447	2 069
	Valtio- ja keskuspankkivastuut	19	18
	Luottolaitosvastuut	8	29
	Yritysvastuut	2 337	1 963
	Vähittäisvastuut	15	14
	Muut*	67	44
	Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	18 625	17 626
	Luottolaitosvastuut	988	1 053
	Yritysvastuut	12 531	11 643

	Vähittäisvastuut	1 260	1 130	
	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset**	3 735	3 753	
	Muut	110	47	
	Markkina- ja selvitysrisiki, standardimenetelmä	1 393	1 179	
	Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 285	1 266	
	Vastuun arvonoikaus (CVA)	227	205	
	Kokonaisriski yhteensä	23 976	22 343	
	* Muiden vastuiden riskipainosta 49 miljoonaa euroa (44) on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.			
	** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.			
	Suhdeluvut, %	30.9.2018	31.12.2017	
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	15,0	16,0	
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	15,4	16,7	
	Vakavaraisuussuhde	19,5	21,5	
	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	30.9.2018	31.12.2017	
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	15,0	16,0	
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	15,0	16,0	
	Vakavaraisuussuhde	19,1	20,8	
	Pääomavaatimus, milj. €	30.9.2018	31.12.2017	
	Omat varat	4 668	4 793	
	Pääomavaatimus	2 528	2 358	
	Puskuri pääomavaatimukseen	2 140	2 435	
	Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.			
	Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.			
	Pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 30.9.2018 jälkeen.			
	OP Ryhmän keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuosikatsauskaudella 1.1. – 30.9.2018 (Huom! Osavuosikatsauskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat).			
	Tuloslaskelma			
	Milj. €	7-9/ 2018	7-9/ 2017	1-9/ 2018
	Korkokate	297	287	867
	VakuutusKate	154	80	432
				821
				341

Nettopalkkiotuotot	212	203	655	637
Sijoitustoiminnan nettotuotot	79	171	284	418
Liiketoiminnan muut tuotot	25	12	46	75
Tuotot yhteensä	766	753	2 286	2 292
Henkilöstökulut	178	171	592	564
Poistot ja arvonalentumiset	58	63	189	159
Liiketoiminnan muut kulut	185	179	597	542
Kulut yhteensä	422	414	1 378	1 265
Saamisten arvonalentumiset	-17	-5	-24	-28
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-58	-55	-167	-161
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-7		-30	
Tulos ennen veroja	262	279	687	838
Tuloverot	44	64	135	164
Kauden tulos	218	215	552	674
Jakautuminen:				
Omistajille	214	214	545	671
Määräysvallattomille omistajille	4	2	8	3
Kauden tulos	218	215	552	674
Laaja tuloslaskelma				
Kauden tulos	218	215	552	674
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	88	-33	126	28
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon rahaston muutos				
Käypään arvoon arvostamisesta	-21	-58	-101	-60
Rahavirran suojauksesta	-25	-4	-12	-28
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	7		30	
Muuntoerot	0	0	0	0
Tuloverot				
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-18	7	-25	-6
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käypään arvoon arvostamisesta	4	12	20	12
Rahavirran suojauksesta	5	1	2	6
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-1		-6	
Kauden laaja tulos	257	139	586	626
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Omistajille	253	143	578	609
Määräysvallattomille omistajille	4	-3	8	17
Kauden laaja tulos	257	139	586	626
Tase				

	Milj. €	30.9. 2018	31.12. 2017
Käteiset varat		12 767	12 937
Saamiset luottolaitoksilta		335	504
Johdannaissopimukset		3 286	3 412
Saamiset asiakkailta		86 020	82 193
Sijoitusomaisuus		22 777	23 324
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		10 430	10 126
Aineettomat hyödykkeet		1 540	1 555
Aineelliset hyödykkeet		775	798
Muut varat		2 103	2 131
Verosaamiset		220	224
Varat yhteensä		140 253	137 205
Velat luottolaitoksille		4 239	5 157
Johdannaissopimukset		2 795	3 026
Velat asiakkaille		67 000	65 549
Vakuutusvelka		9 632	9 950
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista		10 466	10 158
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		29 378	26 841
Varaukset ja muut velat		2 867	3 150
Verovelat		906	890
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 353	1 400
Velat yhteensä		128 636	126 122
Oma pääoma			
OP Ryhmän omistajien osuus			
Osuuspääoma			
Jäsenosuudet		196	191
Tuotto-osuudet		2 965	2 906
Käyvän arvon rahasto		81	176
Muut rahastot		2 179	2 173
Kertyneet voittovarot		6 050	5 536
Määräysvallattomien omistajien osuus		145	101
Oma pääoma yhteensä		11 617	11 084
Velat ja oma pääoma yhteensä		140 253	137 205
Luottolaitosvakavaraisuus			
Omat varat, milj. €		30.9.2018	31.12.2017
OP Ryhmän oma pääoma		11 617	11 121
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta		-120	92
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus		-6	-16
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä		11 490	11 197
Aineettomat hyödykkeet		-740	-717
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu		-70	-31

	Takaisinmaksettavat osuuspääomat		-148
	Ennakoitu voitonjako	-70	-90
	Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-298	-320
	Ydinpääoma (CET1)	10 312	9 891
	Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	80	81
	Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	80	81
	Ensisijainen pääoma (T1)	10 393	9 973
	Debentuurilainat	1 028	1 121
	Toissijainen pääoma (T2)	1 028	1 121
	Omat varat yhteensä	11 420	11 093
	Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 27 miljoonaa euroa (20).		
	Vertailuvuonna ydinpääomasta on vähennetty valvojan luvan mukaisesti asiakkaille tammikuussa 2018 palautetut irtisanotut osuuspääomat 148 miljoonaa euroa. Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainsstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa ei ole sovellettu IFRS9-siirtymäsäännöstä.		
	Kokonaisriski, milj. €	30.9.2018	31.12.2017
	Luotto- ja vastapuoliriski	41 017	39 383
	Standardimenetelmä (SA)	3 758	3 859
	Valtio- ja keskuspankkivastuut	19	18
	Luottolaitosvastuut	9	8
	Yritysvastuut	2 429	2 423
	Vähittäisvastuut	961	1 057
	Muut*	339	353
	Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	37 259	35 525
	Luottolaitosvastuut	990	1 054
	Yritysvastuut	23 106	21 438
	Vähittäisvastuut	5 173	4 959
	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset**	6 843	7 002
	Muut	1 147	1 072
	Markkina- ja selvitysrisiki, standardimenetelmä	1 393	1 179
	Operatiivinen riski, standardimenetelmä	4 136	3 958
	Vastuun arvonoikaus (CVA)	227	205
	Kokonaisriski yhteensä	46 773	44 725
	EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	4 915	4 492
	Kokonaisriski sisältäen riskipainolattiat	51 688	49 216
	* Muiden vastuiden riskipainosta 312 miljoonaa euroa (283) on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.		
	** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 6,4 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.		
	Suhdeluvut, %	30.9.2018	31.12.2017
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,0	20,1
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,1	20,3
	Vakavaraisuussuhde	22,1	22,5

Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	30.9.2018	31.12.2017
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,0	20,1
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,0	20,1
Vakavaraisuussuhde	21,9	22,4

Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	30.9.2018	31.12.2017
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	22,0	22,1
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,2	22,3
Vakavaraisuussuhde	24,4	24,8

Riskipainolattioiden vaikutus CET 1 -suhdelukuun oli -2,0 prosenttiyksikköä.

Pääomavaatimus, milj. €	30.9.2018	31.12.2017
Omat varat	11 420	11 093
Pääomavaatimus	7 377	7 027
Puskuri pääomavaatimukseen	4 043	4 067

Pääomavaatimus 14,3 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 1,75 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. EKP:n P2R-vaatimus on ollut voimassa 1.1.2017 lähtien.

Velkaantuneisuus, milj. €	30.9.2018	31.12.2017
Ensisijainen pääoma (T1)	10 393	9 973
Vastuut yhteensä	131 435	127 027
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,9	7,9

Velkaantumistasetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään Komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia.

Yhteenveto riskipainotetuista vastuueristä (EU-OV1), milj. €		Riskipainotetut erät		Vähimmäispääomavaatimukset
		30.9.2018	30.6.2018	30.9.2018
1	Luottoriski (lukuun ottamatta vastapuoliriskiä)	40 218	39 634	3 217
2	josta standardimenetelmä	4 532	4 752	363
3	josta sisäisten luottoluokitusten perusmenetelmä (FIRB)	23 670	23 132	1 894
4	josta sisäisten luottoluokitusten edistynyt menetelmä (AIRB)	5 173	4 887	414
5	josta oman pääoman ehtoiset sijoitukset yksinkertaisen riskipainotetun menetelmän nojalla	390	409	31
5a	josta oman pääoman ehtoiset sijoitukset PD-LGD-menetelmä	6 453	6 455	516
6	Vastapuoliriski	674	729	54
7	josta arvostaminen markkinahintaan	447	533	36
12	josta vastuun arvonokaisu	227	197	18
13	Selvitysrisi	0	0	0
14	Arvopaperistamisvastuut muussa rahoitustoiminnassa (ylärajan jälkeen)	41	40	3
15	josta IRB-menetelmä	41	40	3
19	Markkinariski	1 393	1 298	111
20	josta standardimenetelmä	1 393	1 298	111
23	Operatiivinen riski	4 136	4 136	331
25	josta standardimenetelmä	4 136	4 136	331
27	Vähennysrajan alittavat määrät (joihin sovelletaan 250 prosentin riskipainoa)	312	358	25
29	Yhteensä	46 773	46 196	3 742
30	EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	4 915	4 808	393
31	Yhteensä sisältäen riskipainolattiat	51 688	51 003	4 135

		<p>Neljännesvuoden aikana kokonaisriski kasvoi 1,3 prosenttia.</p> <p>EKP:n päätöksen mukaiset riskipainollatit kohdistuvat vähittäisvastuiden muihin kuin pk-yritysvastuisiin. Näissä keskimääräiselle riskipainolle asetetut lattiat ovat kiinteistövakuudellisille 15,4 prosenttia ja muille kuin kiinteistövakuudellisille 32,7 prosenttia. EKP:n riskipainollatit on voimassa päätöksen kumoamiseen asti.</p> <p>IRB-riskipainotettujen erien siltalaskelma (EU-CR8), milj. €</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th></th> <th>a</th> <th>b</th> </tr> <tr> <th></th> <th></th> <th>Riskipainotettujen vastuuerien määrät</th> <th>Pääomavaatimukset</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Riskipainotetut vastuuerät edellisen raportointikauden lopussa 30.6.2018</td> <td>28 019</td> <td>2 242</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Vastuiden määrä</td> <td>497</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Vastuiden laatu</td> <td>191</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Mallipäivitykset</td> <td>136</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>Riskipainotetut vastuuerät raportointikauden lopussa 30.9.2018</td> <td>28 842</td> <td>2 307</td> </tr> </tbody> </table> <p>Siltalaskelmalla on esitetty neljännesvuoden aikana tapahtuneet muutokset vähittäisvastuissa, yritysvastuissa ja luottolaitosvastuissa. Vastuiden määrän kasvu ja luottokannan laadun heikkeneminen kasvattivat riskipainotettuja eriä. Sisäisten luottoluokitusten menetelmien käyttö laajennettiin koskemaan Ryhmään liittyneitä osuuspankkeja, vaikutus on esitetty kohdassa mallipäivitykset.</p> <p>OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 30.9.2018 jälkeen.</p>			a	b			Riskipainotettujen vastuuerien määrät	Pääomavaatimukset	1	Riskipainotetut vastuuerät edellisen raportointikauden lopussa 30.6.2018	28 019	2 242	2	Vastuiden määrä	497	40	3	Vastuiden laatu	191	15	4	Mallipäivitykset	136	11	9	Riskipainotetut vastuuerät raportointikauden lopussa 30.9.2018	28 842	2 307
		a	b																											
		Riskipainotettujen vastuuerien määrät	Pääomavaatimukset																											
1	Riskipainotetut vastuuerät edellisen raportointikauden lopussa 30.6.2018	28 019	2 242																											
2	Vastuiden määrä	497	40																											
3	Vastuiden laatu	191	15																											
4	Mallipäivitykset	136	11																											
9	Riskipainotetut vastuuerät raportointikauden lopussa 30.9.2018	28 842	2 307																											
B.13.	Viimeaikaiset tapahtumat jotka voivat vaikuttaa maksukykyyn	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia Liikkeeseenlaskijaan liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa Liikkeeseenlaskijan maksukykyä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia OP Ryhmään liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa OP Ryhmän maksukykyä.</p>																												
B.14.	Konsernin sisäinen riippuvuus	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään ja on tätä kautta riippuvainen ryhmästä. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti ja tätä kautta riippuvaisia toisistaan.</p>																												
B.15.	Päätoimialat	<p>OP Ryhmän 10.6.2016 vahvistetun strategian ja ryhmätasoisien strategisten tavoitteiden mukaisesti OP Ryhmän tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Strategiassa korostuu asiakaskokemuksen kehittäminen ja tehokkuuden parantaminen palveluita ja toimintoja digitalisoimalla sekä uusien</p>																												

		<p>asiakaskeskeisten liiketoimintamallien rakentaminen, jotka tarjoavat synergioita suhteessa nykyisiin finanssipalveluihin. Liiketoimintaa laajennetaan kasvattamalla muun muassa terveys- ja hyvinvointiliiketoimintaa. Tulevina vuosina OP aikoo rakentaa terveys- ja hyvinvointipalveluista neljännen liiketoiminta-alueensa pankki-, vakuutus- ja varainhoitoliiketoimintojen rinnalle.</p> <p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalveluja. Muun liiketoimintansa lisäksi OP Yrityspankki toimii OP Ryhmän keskuspankkina ja vastaa ryhmän maksuvalmiudesta sekä kansainvälisestä liiketoiminnasta.</p> <p>OP Yrityspankilla on toimintaa Suomessa ja Baltian pankkitoiminta tarjoaa rahoitusyhtiötuotteita Virossa, Latviassa ja Liettuassa. OP Yrityspankki –konserniin kuuluvalla OP Vakuutuksella on Virossa vahinkovakuutustoimintaa harjoittava tytäryhtiö Seesam Insurance AS, jolla on sivuliikkeet Latviassa ja Liettuassa.</p> <p>OP Ryhmän terveys- ja hyvinvointipalveluliiketoiminta on keskitetty OP Vakuutus Oy:n omistamaan, vuoden 2013 alussa toimintansa aloittaneeseen Pohjola Terveys Oy:öön (entinen Omasairaala Oy). Valtakunnallista sairaalaverkosta rakennetaan Pohjola-nimellä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmään kuuluvat yritykset harjoittavat pankki- ja vakuutustoimintaa ja sitä tukevaa toimintaa.</p>												
B.16.	Omistus ja määräysvalta	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki on OP Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan täysin omistama ja merkittävin tytäryhtiö.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on osuuskunta, jonka jäseninä voivat olla osuuspankkilaisissa tarkoitettut luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen osuuskunta on hyväksynyt. OP Osuuskunnan omistavat osuuspankit.</p>												
B.17.	Luottokelpoisuusluokitukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset ovat seuraavat (31.3.2018):</p> <table border="1" data-bbox="555 1630 1264 1845"> <thead> <tr> <th>Luokituslaitos</th> <th>Lyhytaikainen varainhankinta</th> <th>Pitkäaikainen varainhankinta</th> <th>Näkymät</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Standard & Poor's</td> <td>A-1+</td> <td>AA-</td> <td>Vakaat</td> </tr> <tr> <td>Moody's</td> <td>P-1</td> <td>Aa3</td> <td>Vakaat</td> </tr> </tbody> </table> <p>OP Yrityspankin luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen tilanteen, sillä ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö OP Osuuskunta sekä jäsenluottolaitokset (mukaan lukien OP Yrityspankki) ovat vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista.</p>	Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät	Standard & Poor's	A-1+	AA-	Vakaat	Moody's	P-1	Aa3	Vakaat
Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät											
Standard & Poor's	A-1+	AA-	Vakaat											
Moody's	P-1	Aa3	Vakaat											

B.18	Kuvaus yhteisvastuun luonteesta ja soveltamisalasta	OP Ryhmään kuuluvat jäsenluottolaitokset ja keskusyhteisö ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt.
B.19	OP Ryhmästä annettavat tiedot	OP Ryhmän tiedot sisältyvät kuhunkin B-jakson osatekijään ja tämän lisäksi ryhmään liittyvät riskitekijät on kuvattu kohdassa D.2.

Jakso C – Arvopaperit		
C.1.	Tarjottavien ja/tai kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden tyypit ja lajit	Arvopaperityyppi: Joukkovelkakirja Laji: Arvo-osuusmuotoinen Lainan tunnisteena oleva ISIN-koodi: FI4000364096
C.2.	Valuutta	Lainan valuutta on euro.
C.5.	Rajoitukset luovutettavuudessa	Ei sovellu. Velkakirjat ovat vapaasti luovutettavissa.
C.8.	Oikeudet, etuoikeusjärjestys ja rajoitukset	Laina lasketaan liikkeeseen rajatulle sijoittajajoukolle tarkoitettuna private placement –tyyppisenä joukkovelkakirjalainana, jolla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla. Lainalle ei ole asetettu erillistä vakuutta.
C.9	Korko, tuotto, hyvitys, takaisinmaksu ja muita tietoja	Korkosidonnainen rakenne: Korkotuotto perustuu kiinteään korkoon. Lainan kiinteä korko on 6,5 %. Korkotuoton maksu tapahtuu kertakorvauksena Lainan eräpäivänä. Osakesidonnainen rakenne: Lainan Nimellisarvoon kohdistuu pääomatappion riski. Koska Lainan Takaisinmaksettava määrä on muu kuin Nimellisarvo, riippuu sijoittajalle Takaisinmaksettavan määrän suuruus Kohde-etuuskorin arvonmuutoksen ja Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettujen muiden tekijöiden perusteella lasketusta Palautuskertaimesta. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0. Laina-aika ja Lainan kuolettamista koskevat järjestelyt: Laina-aika on 20.2.2019 – 6.11.2019. Lainan pääoma ja tuotto maksetaan Takaisinmaksupäivänä ja Koronmaksupäivänä voimassa olevien lakien ja EFi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti sille, jolle arvo-osuustilin tietojen mukaan on Lainan eräpäivänä tai muuna maksupäivänä oikeus vastaanottaa suoritus. Velkapapereiden haltijoiden edustajan nimi: Ei sovellu. Velkapapereiden haltijalle ei nimetä edustajaa.

C.10.	Tuoton johdannaisosio	<p>Mikäli sijoittaja myy Lainan ennen eräpäivää, hänellä saattaa olla esimerkiksi markkinakehitykseen liittyvä riski, minkä johdosta voi syntyä luovutustappiota.</p> <p>Jos Suojausinstrumentti joudutaan purkamaan Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella, Liikkeeseenlaskija maksaa velkakirjojen haltijoille Lainan Suojausinstrumentin päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon.</p> <p>Korkosidonnainen rakenne: Kiinteä korko</p> <p>Osakesidonnainen rakenne:</p> <p>Koska Lainakohtaisissa ehdoissa on Takaisinmaksettavan määrän suuruutta laskettaessa ilmoitettu, että soveltuva Palautuskerroin on Sääntö 4, voi sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osittain Kohde-etuuden arvon kehityksen perusteella.</p> <p>Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.</p>									
C.11.	Listaus ja kaupan käynti	Lainaa ei listata.									
C.15.	Kohde-etuksien arvon vaikutus sijoituksen arvoon	<p>Lainan arvo määritellään Kohde-etuuden arvonmuutoksen ja valitun arvonkehitysrakenteen perusteella.</p> <p>Arvonkehitysrakenne löytyy kohdasta C.10.</p>									
C.16.	Johdannaisarvopapereiden päättymispäivä tai eräpäivä	<p>Jos Laina ei kohdistu ennenaikaista takaisinmaksua, päättymispäivä tai eräpäivä on sama kuin Lainan Takaisinmaksupäivä.</p> <p>Lainan Takaisinmaksupäivä on 6.11.2019.</p>									
C.17.	Arvopapereiden selvitys	Arvopapereiden selvitys tapahtuu Euroclear Finland Oy:ssä.									
C.18.	Kuvaus siitä, miten johdannaisarvopapereista saadaan tuottoa	<p>Tuoton määrä riippuu Laskennallisesta pääomasta ja Laina sovellettavasta arvonkehitysrakenteesta.</p> <p>Arvonkehitysrakenne löytyy kohdista C.9 ja C.10.</p>									
C.19.	Kohde-etuuden toteutushinta tai lopullinen arvostushinta	Kohde-etuuden lopullinen arvostushinta lasketaan Arvopaperipörssin julkaiseman arvon perusteella.									
C.20.	Kuvaus kohde-etuuden tyypistä ja siitä, mistä kohde-etuutta koskevia tietoja voi saada.	<p>Lainan Kohde-etuuden tyyppi: Osake</p> <p>Kohde-etuutta koskevia tietoja saa:</p> <table border="1" data-bbox="563 1861 1361 1991"> <thead> <tr> <th data-bbox="563 1861 635 1906">i</th> <th data-bbox="635 1861 1002 1906">Osake</th> <th data-bbox="1002 1861 1361 1906">Yhtiön internet-sivut</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="563 1906 635 1951">1</td> <td data-bbox="635 1906 1002 1951">STORA ENSO OYJ - R</td> <td data-bbox="1002 1906 1361 1951">www.storaenso.com</td> </tr> <tr> <td data-bbox="563 1951 635 1991">2</td> <td data-bbox="635 1951 1002 1991">UPM-KYMMENE OYJ</td> <td data-bbox="1002 1951 1361 1991">www.upm.com</td> </tr> </tbody> </table>	i	Osake	Yhtiön internet-sivut	1	STORA ENSO OYJ - R	www.storaenso.com	2	UPM-KYMMENE OYJ	www.upm.com
i	Osake	Yhtiön internet-sivut									
1	STORA ENSO OYJ - R	www.storaenso.com									
2	UPM-KYMMENE OYJ	www.upm.com									

Jakso D – Riskit		
D.2.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä liikkeenlaskijalle ominaisista riskeistä	<p><i>OP Yrityspankkiin liikkeeseenlaskijana, sen liiketoimintaan ja toimintaympäristöön sekä tämän Ohjelmaesitteen alla tarjottaviin Lainoihin liittyy riskejä, joista osa saattaa olla huomattavia. Alla oleva riskien tiivistelmä perustuu tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä saatavilla olleisiin tietoihin ja saatavilla olleiden tietojen perusteella tehtyihin arvioihin, eikä riskien kuvaus siten ole välttämättä tyhjentävä. Mikäli jokin tai useammat alla kuvatut riskit toteutuvat, niillä voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus markkinoihin, joilla OP Yrityspankki -konserni ja OP Ryhmä toimii ja täten myös OP Yrityspankki -konsernin ja OP Ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</i></p> <p>OP YRITYSPANKKI -KONSERNIN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Toiminnan merkittävimmät riskit ovat luottoriski, markkinariskit ja likviditeettiriskit, vakuutusriskit ja sijoitusten markkinariskit sekä kaikkeen liiketoimintaan liittyvät strategiset ja operatiiviset riskit.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: OP Yrityspankki -konsernin toiminnan tuloksiin voivat vaikuttaa useat tekijät, joista tärkeimpiä ovat yleinen taloudellinen tilanne Suomessa ja ulkomailla, korkojen ja osakekursien epävakaus ja muutokset valuuttakursseissa.</p> <p>Luottoriski: Luottoriski on OP Yrityspankin merkittävin riski. Luottoriskiä hallitaan noudattamalla ohjeistuksen mukaista luottoprosessia, joka sisältää luotonanon kaikki vaiheet huolellisesta ja harkitusta luottopäätöksenteosta alkaen.</p> <p>Asiakaskohtainen luottoriski pyritään hinnoittelemaan luottomarginaaleihin, ja riskiä pienennetään vakuuksien ja kovenanttien avulla. Luottoriskin arviointiin ja hinnoitteluun sekä vakuuksien realisointiarvoon ja realisointiaikaan liittyy kuitenkin epävarmuutta, minkä vuoksi luottosalkusta mahdollisesti realisoituvat arvonalentumiset (IFRS9-laskennan mukaiset odotetut luottotappiot ja lopulliset luottotappiot) voisivat heikentää OP Yrityspankki -konsernin liiketoiminnan kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Lisäksi voi olla epävarmaa, heijastavatko odotetut luottotappiot tosiasiallisten luottotappioiden määrää niiden toteutuessa. Mikäli tehdyt arviot osoittautuisivat epätarkoiksi tai riittämättömiksi, sillä voisi olla epäedullinen vaikutus OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintaan, toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Yrityspankki -konserni ei välttämättä kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan niiden erääntyessä tai rahoittamaan uudestaan erääntyviä velkoja ja täyttämään sitoumuksiaan luotonantajana, jos se ei esimerkiksi kykene hankkimaan rahoitusta velkamarkkinoilla.</p> <p>Markkinariskit ja pääomamarkkinoiden hintakehitys: OP Yrityspankki -konsernin olennaisimmat markkinariskit ovat korko-, valuutta-, luottospread-, hyödyke-, osake- ja volatilitteettiriskit. Muutokset pääomamarkkinoilla vaikuttavat lähinnä vahinkovakuutustoiminnan sijoitusomaisuuden tuottoihin, kaupankäynnin nettotuottoihin ja maksuvalmiusreservien tuottoihin.</p> <p>Systemiriski: Kotimaan ja kansainvälisen rahoitusjärjestelmän ja pääomamarkkinoiden keskinäisten riippuvuuksien johdosta, ulkomaisten tai kotimaisten pankkien tai muiden rahoituslaitosten taloudelliset ongelmat, saattavat aiheuttaa ongelmia myös muille finanssialalla toimiville yrityksille.</p>

	<p>Kilpailu: Pankki-, vahinkovakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialat ovat erittäin kilpailtuja niillä markkinoilla, joilla OP Yrityspankki -konserni toimii.</p> <p>OP Yrityspankin strategiaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmällä on ryhmätasoinen kesäkuussa 2016 vahvistettu strategia, jonka tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Jos OP Yrityspankki ei onnistu toteuttamaan OP Ryhmän strategiaa osaltaan menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Mahdollisiin yritysjärjestelyihin ja yhteistyösopimuksiin liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konsernissa suunnitellaan edelleen rakennejärjestelyä, jossa myös vahinkovakuutussegmentti siirrettäisiin OP Yrityspankki -konsernista OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Lisäksi arvioidaan mahdollisuutta eriyttää keskuspankkitoiminnot OP Osuuskunnan täysin omistamalle tytäryhtiölle. Näiden järjestelyjen toteutustavasta tai aikataulusta ei ole tehty päätöksiä. Mikäli nämä rakennejärjestelyt toteutettaisiin, niillä voisi olla vaikutusta OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>OP Yrityspankki -konserni saattaa jatkossa harkita strategisia yritysjärjestelyitä ja yhteistyösopimuksia. Ei voi olla varmuutta siitä, että OP Yrityspankki -konserni onnistuisi tällaisia hankkeita koskevien suunnitelmien toteuttamisessa tai että hankinnat ja niiden toteutus onnistuisivat odotusten mukaisesti. OP Yrityspankki ei voi taata, että odotetut integraatio- ja synergiatavoitteet toteutuisivat. Mikäli OP Yrityspankki ei onnistuisi toteuttamaan mahdollisia yritysjärjestelyitään menestyksekkäästi, sillä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Vakavaraisuus: OP Yrityspankki -konsernin täytyy kulloinkin sovellettavien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset, mikä on myös sen toimiluvan edellytys. OP Yrityspankki -konsernin pääomarakenteen ja vakavaraisuussuhteen muutokset voivat vaikuttaa OP Yrityspankin luottokelpoisuusluokituksiin sekä varainhankintaan ja sen kustannuksiin.</p> <p>Jäsenluottolaitosten keskinäiseen vastuuseen liittyviä riskitekijöitä: Yhteinliittymälain mukaisesti jäsenluottolaitokset, mukaan lukien OP Yrityspankki ja OP Osuuskunta, ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista sitä kautta, että ne ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain ja keskusyhteisön sääntöjen mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista. Tällä voisi olla olennainen haitallinen vaikutus OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät tunnistetut operatiiviset riskit liittyvät järjestelmiin, liiketoiminnan prosesseihin, dokumentaation oikeellisuuteen sekä toiminnan resursointiin.</p> <p>Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyteen. Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa ja omaa pääomaa kattavan omaisuuden sijoit-</p>
--	--

		<p>tusriskistä. Sijoitustoiminnan merkittävimmät riskit ovat markkina- luotto- ja likviditeettiriskit, jotka voivat toteutua sijoitusomaisuuden odotettua alhaisempaan tuottona tai sijoitusten arvojen alentumisena.</p> <p>Ihmisen toiminnasta johtuvat katastrofit ja luonnonkatastrofit: Ihmisen toiminnasta johtuvien katastrofien tai luonnonkatastrofien perusteella tehdyt korvausvaatimukset voivat aiheuttaa huomattavaa kausikohtaista vaihtelua Vahinkovakuutuksen taloudellisessa tuloksessa. Vakuutettujen kohteiden arvonnousu, maantieteellinen keskittyminen ja inflaatiovaikutukset voivat lisätä katastrofien johdosta tehtyjen korvausvaatimusten suuruutta.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Sääntelyyn liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konserni toimii kattavasti säänneltyllä toimialalla. OP Yrityspankki -konsernin on täytettävä muun muassa vähimmäispääomaa ja vakavaraisuutta, taloudellisten tietojen ja aseman raportointia ja vastuuta sekä voitonjakoa koskevan sääntelyn sekä osuuspankkilain ja yhteenliittymälain säännösten vaatimukset. Tiedot OP Yrityspankki -konsernissa tehtävät päätökset edellyttävät myös viranomaisten tai yhteenliittymän keskusyhteisön etukäteen antamaa hyväksyntää tai viranomaisille tehtyä ilmoitusta.</p> <p>Oikeudellisia ja oikeudenkäyntiriskejä: OP Yrityspankin asiakkaiden tai vastapuolten kanteet OP Yrityspankia vastaan voivat johtaa oikeusprosesseihin. Jos OP Yrityspankin todetaan rikkoneen velvollisuuksiaan, se voi olla velvollinen maksamaan vahingonkorvausta. Tällaisella mahdollisella oikeudenkäynnillä voisi myös olla haitallinen vaikutus OP Yrityspankin maineeseen sen asiakkaiden ja vastapuolten näkökulmasta.</p> <p>Veroriskijä: Verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulointoihin liittyy veroriski. Veroriskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai veroviranomaisten määräämiin sanktioihin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Tietyillä työntekijöillä on erityisen tärkeää osaamista ja asiakassuhteita, jonka vuoksi he ovat siten avainasemassa OP Yrityspankin kilpailukyvyyn säilyttämisen ja kehittämisen kannalta.</p> <p>OP RYHMÄN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Liiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat strateginen riski, luottoriski ja likviditeettiriski sekä markkinariskit, joista jälkimmäisistä merkittävimpiä ovat korkoriski ja sijoitustoiminnan riskit. Myös vakuutusriskit, operatiiviset ja compliance -riskit sekä keskittymäriskit ovat merkittäviä finanssiryhmän liiketoiminnassa.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: Yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen Suomessa tai kansainvälisesti voisi vaikuttaa epäedullisesti OP Ryhmän liiketoiminnan kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Pankkitoiminnan luottoriski: Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että vastapuoli ei täytä luottosuhteesta syntyviä velvoitteita. Luottoriskiä hallitaan noudattamalla ohjeistuksen mukaista luottoprosessia, joka sisältää luotonannon kaikki vaiheet huolellisesta ja harkitusta luottopäätöksenteosta alkaen.</p> <p>Raha-, valuutta- ja pääomamarkkinoiden hinta- ja kurssikehitys: OP Ryhmän pankkitoiminnan markkinariskeistä merkittävät ovat korkotason muutoksen vaiku-</p>
--	--	--

		<p>tus korkokatteeseen ja luottospredin muutoksen vaikutus likviditeettireservin arvoon. Vakuutustoiminnan markkinariskien arvioinnissa keskeisimpiä ovat sijoituksiin liittyvät markkinariskit sekä vakuutusvelkaan liittyvät markkinariskit, joista tärkein on korkoriski. Taloudellisten tai markkinaolosuhteiden muutoksia ja niiden kokonaisvaikutuksia OP Ryhmän liiketoimintaan ja sen tuloksiin on vaikea ennustaa.</p> <p>Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Ryhmän sisäisen työnjaon mukaan OP Yrityspankki Oyj turvaa OP Ryhmän keskuspankkina OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen maksuvalmiuden sekä hoitaa tukkuvarainhankinnan. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että ryhmä tai siihen kuuluva yhteisö ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista kassavirroista tai vakuustarpeista ilman vaikutuksia liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.</p> <p>Systemiriski: Yksittäisen rahoituslaitoksen ongelmat voivat muodostua useamman pankin tai koko rahoitusjärjestelmän ongelmiksi, johtuen muun muassa rahoituslaitosten keskinäisistä vastuista ja riskeistä, kaupankäynnistä sekä kauppohen selvityksestä.</p> <p>Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmän liiketoiminnot edellyttävät kykyä käsitellä suuria määriä transaktioita tehokkaasti ja huolellisesti. Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia.</p> <p>Kilpailu: Rahoitus-, vakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialalla kilpailu on erittäin voimakasta kaikilla OP Ryhmän liiketoiminta-alueilla, mikä saattaa vaikuttaa haitallisesti liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Vakavaraisuus: OP Ryhmän ja sen yksittäisen yhteisön tulee kulloinkin soveltuvien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset sekä riskien ja vakavaraisuuden hallintaa koskevat vaatimukset. OP Ryhmän pääomarakenne ja vakavaraisuussuhde voivat vaikuttaa OP Yrityspankin ja OP Ryhmän luottoluokitukseen sekä varainhankinnan saatavuuteen ja kustannuksiin.</p> <p>Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: OP Ryhmässä vahinkovakuutusliiketoiminta on keskitetty OP Yrityspankki -konserniin. Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutusuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyden arviointiin.</p> <p>Henki- ja eläkevakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät kuolevuuteen, jäljellä olevan eliniän odotteeseen (ts. pitkäikäisyyteen), työkyvyttömyyteen, asiakaskäyttäytymiseen ja liikekuluihin. Nämä tekijät ovat vakuutusriskin määräytymisessä keskeisiä, koska vakuutusmaksut ja vakuutusvelan määrä perustuvat näistä tehtyihin oletuksiin.</p> <p>Vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitustoiminnan riskit: Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan riskit voivat olla vastapuoli- tai markkinariskejä tai operatiivisia riskejä. Korkotason nousu alentaa kiinteäkorkoisten arvopapereiden markkina-arvoja. Jos korkotaso laskee, kiinteäkorkoisista arvopapereista tulevaisuudessa saatavat uudelleensijoitustuotot laskevat. Osakekurssien ja</p>
--	--	--

		<p>kiinteistöjen hintojen lasku ja muutokset valuuttakursseissa voivat laskea vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitusten arvoa ja niiden tuottoa.</p> <p>Strategiaan ja liiketoiminnan uudistamiseen liittyviä riskejä: Ei voi olla varmuutta siitä, että OP Ryhmä onnistuisi toteuttamaan strategiaansa ja liiketoimintansa uudistamista menestyksekkäästi. Jos OP Ryhmä ei onnistuisi toteuttamaan strategiaansa ja liiketoiminnan uudistamista menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Sääntelyyn liittyviä riskejä ja oikeudellisia riskejä: OP Ryhmä toimii voimakkaasti säännellyillä toimialoilla ja sen toimintaa koskee laaja valvonta- ja sääntelyjärjestelmä (mukaan lukien erityisesti sääntely Suomessa ja Euroopan unionissa).</p> <p>Veroriskijä: Veroriski liittyy verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin, ja riskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Jotta OP Ryhmä säilyisi kilpailukykyisenä ja kykenisi toteuttamaan strategiaansa, siihen kuuluvien yksittäisten yhteisöjen on palkattava ja pidettävä palveluksessaan pätevää ja ammattitaitoista henkilöstöä kaikilla liiketoiminta-alueilla.</p>
D.3.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä arvopapereille ominaisista riskeistä	<p>Lainoihin liittyvät yleiset riskit</p> <p>Liikkeeseenlaskijariski: OP Yrityspankki ei aseta Ohjelmaesitteen puitteissa liikkeeseen laskettaville joukkovelkakirjalainoille vakuutta. Mikäli OP Yrityspankki julistettaisiin laina-aikana maksukyvyttömäksi, sijoittajien Laina-an perustuvilla saatavilla ei ole etuoikeutta, vaan niillä on sama etuoikeus kuin OP Yrityspankin muilla vakuudettomilla sitoumuksilla ja siten voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain tai kokonaan.</p> <p>Markkinariski: Markkinariskillä tarkoitetaan Lainan markkina-arvoon ja/tai lopulliseen tuoton määräytymiseen vaikuttaviin tekijöihin liittyvää riskiä. Sijoittajan tulee arvioida tuoton saamiseen liittyvää markkinariskiä suhteessa omiin tavoitteisiinsa sijoituksen tuotosta ja riskin sietämisestä tai esimerkiksi verrata Lainan arvioitua tuottoa vaihtoehtoisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.</p> <p>Tuottoriski: Arvopaperimarkkinoilla sijoittamiseen liittyy aina riskejä, eikä arvopaperien historiallinen kehitys ole koskaan tae tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista seuraamuksista.</p> <p>Tuotteen rakenteeseen liittyvät riskit: Laina-eh-tojen (laskentasääntöjen) monimutkaisuus voi johtaa siihen, että sijoittajan on hankalaa tai jopa mahdotonta verrata eri Lainoja keskenään tai verrata niitä muihin vaihtoehtoisin sijoituskohteisiin.</p> <p>Riski Lainan nimellisarvon menettämisestä: On mahdollista, että Kohde-etuu-den arvonkehitys voi johtaa siihen, että sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osan siitä.</p> <p>Korkoriski: Yleinen korkotason nousu laskee Lainan jälkimarkkina-arvoa. Lisäksi jäljellä olevan laina-ajan pituudella on vaikutusta siihen, kuinka suuri vaikutus korkotason muutoksilla on Lainan jälkimarkkina-arvoon.</p>

		<p>Jälkimarkkinariski: On mahdollista, ettei Lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa ja mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen Lainan eräpäivää, voi velkakirjan senhetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi, mikä vaikuttaa Lainasta saatavaan lopulliseen tuottoon.</p> <p>Ennenaikainen takaisinmaksu:</p> <p>Liikkeeseenlaskijalla on Lainakohtaisissa ehdoissa mainituin tavoin oikeus vaatia Lainan ennenaikaista takaisinmaksua ilman erityistä syytä tai tapahtumaa.</p> <p>Koska Lainan Takaisinmaksettavaksi määräksi on Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettu Nimellisarvo kerrottuna Yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisella Palautuskertoimella, Liikkeeseenlaskija maksaa takaisin Laskenta-asiamiehen hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainan päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Laskenta-asiamies määrittää hyvän markkinatavan mukaisesti, mikä osuus kyseisestä markkina-arvosta on Lainakohtaisten ehtojen mukaista korkoa/Hyvitystä. Takaisinmaksettavalle pääomalle eri kerry korkoa/Hyvitystä takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta.</p> <p>Jos Laina maksetaan ennenaikaisesti takaisin ennen sovittua takaisinmaksupäivää Suojausinstrumenttiin kohdistuneen lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön vuoksi, Liikkeeseenlaskija maksaa sijoittajille Liikkeeseenlaskijan hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainalla Suojausinstrumentin muutoshetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Sijoittajan on huomioitava, että Liikkeeseenlaskija ei tarjoa sijoittajalle välinettä tai informaatiopaikkaa, jonka avulla sijoittaja pystyisi seuraamaan Suojausinstrumentin ylläpidosta mahdollisesti johtuvien kulujen kasvun muutosta. Täten sijoittaja ei välttämättä pysty ennalta arvioimaan Lainan ennenaikaisen takaisinmaksun tapahtumista Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun johdosta.</p> <p>Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan ennenaikaisesti takaisin markkinahintaan perustuen, jos lainaehtojen korjaus ja/tai Kohde-etuuden korvaaminen tilanteessa, jossa on kyse Osakkeeseen tai sen liikkeeseen laskeneeseen yhtiöön kohdistuvasta mukauttamistoimenpiteestä, ei tuota taloudellisesti järkevää tai kohtuullista lopputulosta, joka kuvastaa mainittua tapahtumaa edeltävää tilannetta.</p> <p>Laskenta-asiamiehen tekemät muutokset: Liikkeeseenlaskija saattaa joutua tekemään markkinahäiriön seurauksena muutoksia Lainan ehtoihin, jotta Lainan tuotto voidaan määritellä, tai laskemaan Hyvityksen ennen muutosta voimassa olleiden arvojen perusteella. Jos lainaehtojen muutoksilla ei Laskenta-asiamiehen arvion mukaan saada aikaiseksi kohtuullista tulosta, joka kuvastaa markkinahäiriötä edeltävää tilannetta, Laskenta-asiamiehellä on oikeus korvata Kohde-etuus yhdellä tai useammalla uudella korvaavalla Kohde-etuudella.</p> <p>Mahdollinen eturistiriitatilanne Laskenta-asiamiehen suorittamissa toimenpiteissä: OP Yrityspankilla Laskenta-asiamiehen roolissa on oikeus tehdä harkintansa mukaisia toimenpiteitä, jotka voivat liittyä esim. Kohde-etuuden arvonmäärittämiseen, Kohde-etuuden korvaamiseen ja tuoton laskennan korjaamiseen. Laskenta-asiamiehen tekemät ja Ohjelmaesitteen mahdollistamat toimenpiteet perustuvat yleiseen markkinakäytäntöön. On mahdollista, että sijoittajan on vaikea hahmottaa Laskenta-asiamiehen harkintansa mukaan tekemien toimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia.</p> <p>On myös huomioitava, että Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on</p>
--	--	--

		<p>vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa joissakin tilanteissa aiheuttaa eturistiriitatilanteen. Näin voi olla esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.</p> <p>Liikkeeseenlaskun peruuttaminen: Liikkeeseenlaskijalla voi Lainakohtaisten ehtojen mukaan olla oikeus peruuttaa liikkeeseenlasku markkinatilanteen muuttuessa, merkintäviikkauksen jäädessä alhaiseksi tai jos tapahtuu jotain sellaista, joka Liikkeeseenlaskijan harkinnan mukaan voi vaarantaa järjestelyn onnistumisen.</p> <p>Suojausriski: Liikkeeseenlaskija tai suojausvastapuoli voi liikkeeseenlaskupäivänä tai sitä ennen suojautua markkinariskiltä. Markkinariskiltä suojautuminen voi vaikuttaa kohde-etuuden hintaan ja asiakkaan saamaan tuottoon.</p> <p>Likviditeettiriski: Jos kyseessä on hyvin monimutkainen tuote tai markkinaolosuhteet ovat poikkeukselliset, Laina voi olla vaikeaa tai mahdotonta myydä.</p> <p>Liikkeeseenlaskijan kriisinratkaisumenettely: Lainoihin liittyy riski siitä, että Liikkeeseenlaskijan vakavien taloudellisten vaikeuksien johdosta mahdollisesti aloitettavassa kriisinratkaisumenettelyssä Lainat saattavat joutua alaskirjauksen tai osakkeiksi muunnon kohteeksi, ja yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu ja mahdollisuus tukitoimiin ei mahdollisesti koske velkasitoumuksia, jotka muunnettaisiin osakkeiksi kriisinratkaisumenettelyssä. On myös mahdollista, että Lainojen takaisinmaksuaikaa pidennetään tai Lainan koron tai hyvityksen määrää muutetaan tai maksua siirretään. Kriisinratkaisumenettelyssä mahdollinen Liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan luovutus tai myynti kriisinratkaisuvälineinä voivat vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan kykyyn täyttää Lainasta johtuvat maksuvelvoitteet tai Lainan arvoon. Tällöin Lainan arvo-osuuden omistajalla on riski Lainaan sijoitetun pääoman menettämisestä osittain tai kokonaan.</p> <p>Lainoihin liittyvät erityiset riskit</p> <p>Erityiset riskit liittyen korkosidonnaiseen lainaan</p> <p>Lainan tuotto perustuu kiinteään korkoon.</p> <p>Erityinen markkinariski liittyen Osakesidonnaiseen Lainaan</p> <p>Sijoittajan on huomioitava, että takaisinmaksettavan määrän suuruus riippuu Palautuskertoimesta, jonka suuruuden määräytymiseen vaikuttaa Kohde-etuuden arvonmuutos. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.</p> <p>Osakesidonnaiseen lainaan liittyy riski markkinahäiriön tapahtumisesta. Laina-ehtoihin voidaan tehdä myös lainaehtojen korjauksia osakkeeseen liittyvän järjestelyn tai toimenpiteen vuoksi. Mikäli lainaehtojen korjaukset eivät johda taloudellisesti järkevään tai kohtuulliseen lopputulokseen, joka kuvastaa osakkeeseen liittyvää järjestelyä tai toimenpidettä edeltävää tilannetta, Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan ennaikaisesti takaisin.</p>
D.6.	Varoitus	Lainan tuottorakenne on monimutkainen. On mahdollista, että Kohde-etuuden arvonmuutos on sellainen, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain.

Jakso E – Tarjous		
E.2.b.	Varojen käyttö	Liikkeeseenlasku on osa Pankin varainhankintaa.

E.3.	Kuvaus tarjousehdoista	<p>Liikkeeseenlaskupäivä: 20.2.2019</p> <p>Merkintäaika: 21.1.2019 – 15.2.2019 päättyen klo 14:00</p> <p>Merkintäpaikka: OP Yrityspankki Oyj</p> <p>Laina-aika: 20.2.2019 – 6.11.2019</p> <p>Takaisinmaksupäivä: 6.11.2019</p> <p>Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina</p> <p>Lainan pääoma: 3.623.000 euroa</p> <p>Velkakirjan nimellisarvo: 1.000 euroa</p> <p>Minimimerkintä: 5.000 euroa</p> <p>Velkakirjojen määrä: 3.623</p> <p>Merkintäkurssi: 100</p> <p>Merkintöjen maksuaika: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoittavalla tavalla.</p> <p>Merkintäsitoumukset: Ei</p>
E.4.	Kuvaus kaikista liikkeeseenlaskuun /tarjoukseen liittyvistä olennaisista intresseistä, mukaan lukien eturistiriidat	<p>Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, joka saattaa aiheuttaa eturistiriitilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.</p> <p>Mahdollisissa eturistiriitilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.</p>
E.7.	Arvioidut kustannukset, jotka liikkeeseenlaskija tai tarjoaja veloittaa sijoittajalta	<p>Tehdystä merkinnästä ei veloiteta merkintäpalkkiota.</p> <p>Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista.</p> <p>Edellä mainittujen kulujen lisäksi sijoittajilta ei peritä merkinnän yhteydessä muita kuluja.</p>